

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Črna vsak četrtek in velja s poštnim vrst in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1-50 K. Mesečnina za Nemčijo 8 K, za druga izvenavstanijske države 6 K. ...

Amerika pred odločitvijo.

Predsednik Wilson se je izpočetka nameraval opreti na nepristranske države. Ker pa te nimajo smisla niti ne čutijo potrebe, da bi bile Wilsonu za oporo pri njegovem nastopanju zoper Nemčijo, se mora predsednik Zedinjenih držav edino opreti na ljudstvo, ki mu je z novo izvolitvijo za predsednika skazalo svoje zaupanje.

V Zedinjenih državah je ljudstvo edini vir vse moči in vseh pravic. Svojo vlast izvršuje ljudstvo po kongresu. Kongres (zbor) obsega spodnjo zbornico (zbornico zastopnikov) in zgornjo zbornico (senat). Kongres se zbere vsako leto vsaj enkrat in sicer navadno prvi ponedeljek v decembru. Z vsako novo izvoljeno spodnjo zbornico se začneja novi kongres, ki traja dve leti in se vedno začneja s 4. marcem, ker se je prvi kongres Zedinjenih držav sestel 4. marca 1789. Tako bo tudi letos dne 4. marca se začel novi kongres, ker so, kakor znano, lani bile volitve v zbornico ljudskih zastopnikov.

Odločitev za mir ali za vojno med Zedinjenimi državami in Nemčijo ima torej v svojih rokah kongres. Iz lastne moči predsednik niti ne more napovedati vojske, to oblast ima samo kongres, kateri jo lahko poveri predsedniku. In res je Wilson takoj na drugi dan novega kongresa, namreč za dan 5. marca, sklical zgornjo zbornico (senat) k izredni seji. Ta seja bo, kakor se sedaj sodi, odločilna za nadaljni razvoj spora med Ameriko in Nemčijo. Pred nekaj dnevi Wilson v senatu ni imel sreče. Senatska glavna komisija namreč ni dovolila, da bi se senatu predložil postaven predlog, s katerim bi predsednik dobil pooblastilo, da sme ameriške bojne sile na suhem in na morju uporabiti za varstvo pogodb in narodnih pravic. Če torej hoče Wil-

son imeti to dovoljenje, ga mora dobiti od kongresa in zate je sklical senat k seji.

Kako se bo odločil senat, se vsled različnih poročil, ki prihajajo iz Amerike in si dostikrat naravnost nasprotujejo, ne da presoditi. Toliko se pa sme trditi, da Wilson, ki je bil na novo izvoljen v vojni dobi in med agitacijo za in proti vojni, razpolaga z zaupanjem ljudstva, ki mu ga ne bo krtila ne zgornja ne spodnja zbornica. Dozdaj so bili Amerikanci zadovoljni z velikanskim dobičkom, ki ga jim prinaša trgovina z vojskujočimi se četverosporazumovi državami. Kot hladno računajoči trgovci se bodo, predno se odločijo za vojsko, vprašali: Ali nam bi vojska prinesla več dobička, kot pa dosedanja trgovina? In če jim bo račun dokazal, da jim bodo bojne ladje pripravile večji dobiček, kot pa trgovske, se bodo odločili za orožje.

Odločitev bo torej odvisna od tega, kaj so Angleži, ki se smatrajo za poklicane delitelje zemlje in preustrojitelje politične zemljepisne karte, Amerikancem obljubili. Geslo: Amerika Amerikanecem, že davno ne zadostuje več. Kakor so severni Amerikanci l. 1898 z osvojitvijo nekdanj španskih Filipinskih otokov dokazali, so njihove novodobne želje precej podobne angleškemu pohlepu po tuji zemlji. V poštev pa tudi pride velika občutljivost Amerike, če se s potopljenimi ladjami potopi tudi nekaj dragocenelega ameriškega človeškega življenja. Četudi Nemčija skrbno pazi na to, da se, kolikor megoče, reši vsak Amerikanec, ki je na kakšni o P-čolna zadeti ladji, vendar se to ne da vedno izvršiti. In res se je, kakor se poroča, na ladjah že potopilo nekaj Amerikancev.

Vse to in še mnogokaj drugega se bo jemalo v poštev, ko bo novi kongres odločeval o vojni ali o mira.

Kako bo spomladi.

Eno najvažnejših gospodarskih vprašanj za bodočnost je, kako se bo letes opravilo delo na polju in v vinogradih. Primanjkovalo bo delavskih moči in vprežne živine. Posebno hudo bo v hribovitih krajih. Ljudje že sedaj pravijo, da bo pri sedanjih razmerah nemo-goče tako skrbno in do cela obdelovati polja, kakor bi to bilo želeti; mnogo njiv bo moralo ostati neobdelanih in nepognojenih. Če pa ne bodo polja obdelana, pride oskrba prebivalstva s potrebnimi živili v veliko nevarnost. Slovenski kmetje, viničarji in drugi stanovi na deželi bodo gotovo storili vse, da po možnosti obdelajo in obsejejo vso za to pripravno zemljo. O tem ni nobenega dvoma. Posebno veliko vlogo igra sedaj pri obdelovanju polja marljivost vrlih žen in deklet. Na njih sloni danes rešitev velikega vprašanja: „Ali bomo imeli v bodoče dovolj kruha?“

Vlada pa naj z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, takoj pride poljedelstvu na pomoč. Naj se ne izdajejo samo stroge in ostre odredbe o rekviriranju, naj se ne zapoveduje kmetu to in ono, ampak naj se mu res tudi dajo sredstva, da bo mogel obdelovati svoja polja.

Doma čim črnovojnikom se naj za spomladanska dela dovoli za delj časa dopust. Lansko leto so se kmetje-črnovojniki pritoževali, da se jih je uvrščalo v vojaške delavske oddelke, kateri so šli delat na graščinska posestva in posestva meščanov, na njihovem lastnem gruntu pa se je morala mučiti sama žena z otroci.

LISTEK.

Vojni spomini.

(Majster Ignacij Golob.)

(Dalje.)

Jaz pa nisem bušil po koncu. Pri svoji duši sem se zaklel, da ne bom vstal, če mi pridejo sa mi kozaki oči iztikat.

Moštvo je odšlo v temno noč, a jaz sem nemotemo drotal in spal do že prav toplo svitlega dne.

Prilezel sem iz svinjaka, si na prostem odrgnil zamrle ude, napejal ušesa in razgledoval na okrog. Od nikoder ni prasnul kak strel, prav nebe-nega Rusa še ni bilo videti v selu. Naši vojaki so v petoku zadovoljno žvizgajoč napajali konje. Kar vesel sem bil, da si po nepotrebnem nočnem alarmu nisem kratil spanja.

Konja sem vlekel za uzdo, na široko zdehajoč in roke v žepu, sem ubiral tenih korakov po vasi.

Pri bajti na sredini sela se je umival dobro znani obraz prijatelja in vojnega kurata pri 47. pešpolku, Škofiča.

Onega dne, ko sem se sestel z njim, se mi ni nič mudilo k svojemu polku. Do večera mi je dan

pri polni skledi in prijateljskem kramljanju hitro minil. V večernem mraku sem se zopet domislil, da če tudi pri dobrem prijatelju, sem vendar le tujec, ki se ga trpi, kateremu se postreže nekaj ur, a nato ideš z Bogom!

Pri tem domisleku mi je postalo tesno okrog srca in oziral sem se naokrog, kot bi zvezde štel pri belem dnevu.

Ne daleč od vasi, na desno, na gričku sem u-gledal v zemljo zapičen drog s cesarsko zastavico, in črno barvano številko 56. Ti križ božji! To je številka naše brigade! Ti gosdodje, ki jih oznanja zastavica s številko, znajo gotovo za moj regiment. Poslovil sem se od tovariša in hitel na vrh do številke 56.

Tu sem na nepopisno radost zagledal stotnika, adjutanta našega polka.

Najrajši bi ga bil ne le krog vratu, ampak okrog kolen objl. Po tolikem strahu, po blodnjah in vprašanjih sem vendar enkrat pogodil pot do vojnega doma, do regimenta.

Hrupno, trenutno neverjetno gledajoč, so me pozdravili tovariši, ko so me zagledali v svoji sredini. Vsi so me že nekaj dni ohžalovali kot gotovo vjetega ali ubitega.

Ono noč smo si dolgo pripovedovali doživljaje, nič nisko spali, ker smo se v gosti tmini nastopili pohod v drugo, največjo bitko, pri Grodeku.

Marsikaj nenavadnega, čudnega in težko ver-jetnega sem doživel za dveletnega bivanja na boj-nem polju, a regiment sem samo v začetku izgubil prvič in zadnjič.

V.

Hlače.

Poznega novemberskega večera leta 1914 smo se umaknili pred Rusi v vas Kikenmöze na Mad-zarskem.

Precej imovito selo, ki mu gospoduje razkošno urejeno gradišče, last baronov Mikeš.

Sovražni topovi so gromeli naokrog po hribih.

Mi smo se željni in potrebni miru porazlezi po vaskih staniščih. Polkovnemu štabu in še neka-terim drugim častnikom od polka je bil odkazan grad v prenočišče.

Že pozno v temi sem prestopil grajski prag namenjen v krog rajajočih tovarišev.

Pri vhodu me je čakal oskrbnik Abrahamove-ga pokolenja in mi hvalisal v nakup marsikaj iz grajske kleti in shramb.

Kmalu sva se pobotala za ponujeno, ker je ži-du tiščala godba topov popustljivost v srce in tudi v roke.

Odšel sem mu denar za prodana jedila in pi-jačo.

Aron Kupferberg mi je potrdil izplačano svoto z lastnoročnim, tresočim se podpisom.

Nadalje se naj vprežne živine ne rekvirira, ker bo sicer radi pomanjkanja take živine izključeno, da bi se mogle vse njive zorati. Vojaška poveljstva pa naj dajo za spomladanska dela tudi dovolj vojaških konj na razpolago, in sicer če mogoče, vsem kmetiskim občinam vsaj nekaj konj. Nujno potrebno tudi je, da politične oblasti takoj ustavijo rekviriranje sena in slame, ker sicer ne bo za težka spomladanska dela na polju ostalo ne betvice sena in slame.

Treba bo tudi z večjo resnostjo poskrbeti za raznovrstna semena. Krompirja se je v mnogih občinah toliko rekviriralo, da ga bodo mnogi kmetje imeli polovico manj za saditi, kakor druga leta. Od te strani preti toraj velika nevarnost. Kaj bo, ako bo letošnje leto še manj krompirja kot lansko leto? Tudi jarega semenskega žita zelo primanjkuje. Letos bi kazalo sejati mnogo jare pšenice in ječmena ter ovsa. A za seme je pri nas na Štajerskem tako slabo preskrbljeno, da menda v nobeni deželi ne tako. Na Kranjskem je Kmetijska družba poskrbela za dovolj jare semenske pšenice in žlahtnega ječmena. Isto čitamo tudi o drugih deželah. In pri nas? Ne maramo ničesar očitati, ne političnim oblastvom, ne deželni odboru, ne Kmetijski družbi, ne okrajnim zastopnikom, samo to opominjamo: Dajte kmetu dovolj semena!

Glede orodja in strojev je tudi zelo slaba. Kovači in kolarji so večinoma vpoklicani; pljugi, brane in drugo orodje leži nepopravljeno v shrambah. Stroji so zarjaveli in tudi nepopravljeni. Občine ali pa kmetijske poštarnice naj takoj vložijo prošnje na vojaško poveljstvo, da se kmetijski obrtniki, posebno kovači in kolarji, vsaj začasno oprostitijo črnovojniške službe. Kako se bo moglo polja skrbno obdelovati, ako so pljugi, brane, vozovi in drugo kmetijsko orodje pokvarjeno, deloma popolno nerabno!

Naj se toraj vsestransko gre sedaj kmetu na roko. Ako bo kmet zmagal delo na polju in nam pridelal dovolj živil, bomo zmagali tudi na bojnih frontah.

Našega slovenskega kmeta ni treba z odloki priganjati k delu. Naše slovensko kmet-

sko ljudstvo se zaveda velike naloge, katera mu je izročena s pridelovanjem žita in drugih živil. Upamo, da bodo oblasti to upoštevale ter bodo težnje in zahteve našega kmetijskega ljudstva pospeševale z vsemi sredstvi in pomočki, ki so jim na razpolago.

Hvalevredna preosnova.

V Avstriji imamo za dobo vojske razne odbore, svete in druge zastope, kateri imajo skrb za razdelitev živil, nakup raznega blaga, sodelujejo pri rekviriranju, določajo cene, delijo podpore itd. Takih odborov so v vsakem mestu, v vsakem večjem kraju, pri vsaki sodnji, okrajnem glavarstvu, deželni vladi in drugod. V teh odborih je navadno polovico uradnikov ter polovico trgovcev in tovarnarjev, mesarjev in takih ljudi. Navadno pa ni v teh odborih kmeta ali zastopnika delavcev, viničarjev in drugih nižjih stanov.

Ti odbori tudi razdeljujejo živila za posamezne kraje in občine. Vsled nepoznanja podrobnosti in posebnih razmer se dogaja, da je marsikatera kmetijska občina glede razdelitve moke, kave, sladkorja, petroleja in drugih enakih potrebščin prikrajšana.

Glavarstva in njim prideljeni svetovalci (sveti) določajo, koliko mora posamezna občina oddati sena, slame, krompirja in enakih pridelkov. Glede sena se računa po načinu, kakor se računa na Češkem, namreč po tem, koliko sena zraste na enem hektarju na Češkem. Ta ključ pa za naše kraje ni prikladen, ker naše hribovite senožeči se nikakor ne dajo primerjati travnikom v rodovitni Češki. Vse drugače bi bilo, ako bi se za svet vprašali domačini in stanovski strokovnjaki. Tako bi se prihranilo mnogo nepotrebnih pisarij, pa tudi mnogo nepotrebnih potov in proenj.

Enako je glede določanja cen kmetiskim in industrijskim pridelkom in izdelkom. Kmetiskim pridelkom so po odkorih, ki določajo cene, odmerjene primeroma nizke cene. Za krompir se je n. pr. nastavila v primeri s cenami industrijskih pridelkov nizka cena (9 K). Ni ga menda kmetijskega pridelka, za katerega ne bi bile določene najvišje cene. Kaj pa železo, cement, podplati, usnje, platno, sukno, preja? Za vse te in še mnoge druge industrijske izdelke ni ne najvišjih cen in ne

ne, da bi si ogledal slike pradedov posestnika tega tako bogato opremljenega poslopja.

Stopal sem motrečega pogleda iz sobe v sobo. Povsod je bilo vse odprto, vse ponujeno na izbiro, da bi ne padlo v sovražno pest.

Oči so mi prezirljivo obletavale srebrnino in se bolj užitno pasle na umetniških in starodavnih slikah.

Malo previsoko sem metal pogled po stenah. Noge so se mi zapletle v nekaj sukneni mehkega in telebnil sem prav po celi dolgosti po sobi.

Stoječ zopet na nogah, sem vendar pobral zamot, katerega sem na dolgost in širino razpukšal kot — hlače . . .

Da, hlače so bile, še skoraj nove, jahalne hlače, rumenkaste barve, svilnate mehkega sukna, in ob kolenih obšite z istobarvnim usnjem.

Roke so mi rastostno vstrepetnile, oči so se mi istočasno pobesile na lastne hlače, ki so bile vsled bojne rabe že vse pokablane ter na nevarnih mestih zaplankane z različnimi krpami.

Prvič v življenju me je tedaj uščipnil pohlep po tujem blagu. Ozrl sem se naokrog, bil sem sam v sobani.

Trenutno sem tičal v novih hlačah, ki so se mi podajale in vlivale po životu, kakor da sem jih naročil iz Pariza.

Lastne zašepchane cunje sem pogled v kot in si še prav bahavo ogledal novost v zrcalu. V lepših, tako natanko prijetno umerjenih hlačah se še dosedaj nisem gibal. Okrašene so bile te hlače ob kolenih na vsako stran s tremi, res umetniško sladko izrezljanimi gumbčki.

odborov, ki bi jih določali. Zato pa je docela upravičena zahteva, da se za vse blago, ki se prodaja, bodisi kmetijsko ali industrijsko, določijo najvišje cene in sicer tako, da gotovi krogi ne bodo vtilkali na račun ljudstva v žep 50, 100 in še več odstotkov dobička. Zategadelj bi tudi bilo primerne, da se v odbore, ki določajo cene, naj imenuje vsaj toliko kmetiskih članov, da bo ljudski glas tudi prisel do veljave.

Koliko kmetov in delavcev pa je v odborih ali komisijah, ki določajo podpore družinam vpoklicanih in ki določajo razne dajatve? Zato pa je toliko pritožb glede odmere podpor in dajatev. Zahteva in želja kmetijskega in delavskega prebivalstva torej je: V te komisije in odbore se naj pokliče tudi zastopnike kmetijskega in delavskega stanu.

V drugih državah so merodajni činitelji pri vladi te želje upoštevali. V seji pruske gosposke zbornice je n. pr. načelnik nemškega vojnega urada generalni poročnik Gröner o priliki razprave o novih vojnogospodarskih uradih rekel med drugim tole: Kot glavni pogoj uspešnega delovanja uradov se mora uveljaviti zahteva, da mora imeti strokovnjak v njih glavni vpliv. Tako so prišli na čelo vojno uradnih mest vsepovsod samo praktični kmetovalci, pa tudi deželnim svetovalcem (načelnikom pruskih političnih uradov) so bili prideljeni kot njih namestniki pri vojnogospodarskih uradih.

Cenjeni naročniki! Opozarjamo Vas, da prav natančno preberete naslednje vrste: 1. Pošljite naročnino za leto 1917 naprej, da se Vam list ne bo ustavil. Pri zdajni grozni dragotini pošiljamo list samo tistim, ki si ga bodo plačali naprej. Kdor naročnine za leto 1917 ne obnovi takoj, lista od meseca marca naprej ne bo več dobil. Porabite torej položnice, ki jih imate, in pošljite takoj denar. Zopet pa prosimo, da vsak napiše na položnico, ali je star ali nov naročnik. 2. Mnogokrat nam pišejo vojaki, da so jim domači naročili „Gospodarja“, pa ga ne dobivajo. A potem se pa pokaže, da so domači sicer obljubili naročiti list za svojega vojaka, pa obljube niso držali. Starši, bratje, sestre in prijatelji! Ako Vas vojak prosi, da mu naročite „Slov. Gospodarja“, potem storite to takoj, da Vaš vojak na fronti ne bo zastoj pričakoval toliko priljubljenega lista. 3. Ako si je kdo naročil list, pa ga vsled kake pomoče ne dobiva, naj takoj reklamira ter nam naznani, kdaj je poslal denar, da tukaj lažje najdemo dotični znesek. 4. Nekateri so že lansko leto plačali list za celo leto 1917, ali vsaj za več mesecev letošnjega leta. To se jim bo za letos tudi zaračunilo za primerno dobo. N. pr. če je kdo lani poslal na račun letošnjega leta 2 K, ima list za letos plačan do 1. majnika in ne do 1. julija; kdor je lani poslal za letošnje leto 4 K, ima list plačan do konca avgusta in ne do konca decembra itd. 5. „Slovenski Gospodar“ stane: za celo leto 6 K, za pol leta 3 K, za četrt leta 1.50 K. Za vojake pa velja za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K.

Naše žrtve za domovino.

Od Sv. Marka niže Ptuj se nam piše: Župni urad pri Sv. Marjeti je dobil od vojnega kurata 57. infanterijske divizije, vojna pošta št. dopisnico z dne 29. jan. 1917, v kateri kurat č. g. Tabach naznanja sledeče: »Prosim obvestite sorodnike, da je črnovojak-infanterist 87. pešpolka Jurij Rozman, rojen v Sadencih (?), okraj Ptuj, rojen l. 1887, pristojen k Sv. Marjeti, dne 13. januarja 1917 spreviden s sv. zakramenti umrl. Pokopan je na vojaškem pokopališču v Trnovem, okraj Gorica. Ker pri Sv. Marjeti niso našli Rozmanovih sorodnikov, je to obvestilo romalo k Veliki Nedelji, k Sv. Lenartu in k Sv. Marku, a nikjer se ni našlo koga, ki bi poznal umrlega vojaka. Dotične uradno obvestilo je sedaj pri župaem uradu pri Sv. Marku niže Ptuja.

Žalostno poročilo je dobila dne 5. januarja Marija Kramberger iz Zavrha pri Sv. Rupertu v Slov. gor., da je na tirolskih hribih žrtvoval svoje življenje pod sneznimi plazovi njen mož Anton Kramberger. Bil je že dvajset mesec v zmiraj na tirolskem bojišču in je bil vedno srečen. Padli junak je bil dober krščanski in slovenski mož.

One noč smo v blesteči dvorani se dolge posvetovali in jadikovali nad vojno usodo, ki nam poganja že skozi mesece mogočnega nasprotnika tik pod pete.

Nočil sem vesele volje v spalni sobi samega barona Mikeša, ki je služil tačas kot huzarski nadporočnik.

To vam je bila postelj, oblečena v rumenkasto svilo in vsa poškrabljena z vcnjem.

Stene baronskega ležišča so krasile razkošne podobe poganskih bogov in boginj.

Pri pogledu na to vonjajočo svilo in na nekako uspavalno rajajoče bogove po stenah sem se počutil jaz, razcapano povajljani vojak berača, ki se mu je ponudila za jedno noč kraljevska postelj.

Zavit v svilnate pernice, sem spaval ono noč prav slabo. Ušivi golazni, dedščini večmesečne vojne se je v perju utrpla kri preveč ugrela in me je nestropljivo trpinčila s piki in vgrizi.

Še le proti jutru so se sokravniki v toliko umirili, da sem zatisnil oči za nekaj ur.

Ko sem se obkel in enkrat po dolgem času pošteno umil, je razdeljeval kljukonosni oskrbnik med odhajajoče častnike razne spominke. Podarjal jim je baronske palčice s srebrnimi ročaji, orožje in tem slično robotijo.

Prestrašeni Aron je trosil darežljivost, ker je že bil na pobegu pred Rusi, ki bodo gotovo posestili grad.

Tovariši so se poslavljali zadovoljnih obrazov, jaz pa sem nadziral nakladanje kupljenih jestvin. Naloženi vozovi so oddrdrali.

Nekaj me je še nagnalo nazaj v grajske sobe.

Nedavno je došla vest, da je umrl na srbskem bojišču v novembru l. 1915 mladi posestnik Anton Javornik iz Jablan pri Cirkovcah blizu Pragarskega.

Italijansko bojišče.

Na goriški fronti, posebno v odseku pri Vertobji (južno od Gorice) se je razvilo zadnje dni preteklega tedna živahno bojno delovanje. Naši so sovražne navale krepko odbili. Artilerijsko delovanje je na obeh straneh od časa do časa zelo živahno. Italijani dan za dnem proglašajo pričetek ofenzive. Boročević jih pričakuje z mirno dušo.

Na koroški in tirolski fronte manjše praske.

Pri Vertobji.

V petek, dne 23. februarja, se je na ozemlju pri Vertobji (južno od Gorice) razvil posebno hud topovski boj in boj metačev min, ki se je nadaljeval tudi ponoči in je zjutraj narastel do najvišje silovitosti. Pod varstvom močnega zatvornega ognja je nato nekaj italijanskih stotnij napadlo naše postojanke. Sovražniku se je posrečilo vdreti v našo najprednejšo črto; oddelki črnovojniškega pešpolka št. 2 so vrgli sovražnika zopet popolnoma ven, mu prizadjali izgube, ter ga zasledovali do njegovih jarkov.

Boročević o bodoči bitki ob Soči.

Poročevalec budimpešanskega lista »Pester Lloyd« priobčuje pogovor, katerega je imel nedavno z generalnim polkovnikom pl. Boročevićem. V tem pogovoru je izrazil poveljnik naše zmagoslavne junaške soške armade svoje popolno zaupanje v bližnje dogodke, ki se pripravljajo na soški bojni črti. Tudi je z najodličnejšim priznanjem omenil občudovanja vredno hrabrost in brezprimerne vojaške čine naših čet ob Soči. Mi pričakujemo, je rekel Boročević, bodoče bitke s popolno mirnostjo. Če smo devet soških bitk srečno prestali, bomo z božjo pomočjo zmagali še tudi v deseti bitki.

Kako je sedaj v strelskih jarkih.

Praporščak Jos. Gosak piše svoji sestri č. s. Regini v Mariboru:

Draga mi sestra! Sedaj sem že čez teden dni v bojni črti. Prve dni sem imel dovolj opravka, da sem si naredil svoje kritje, tako se namreč imenuje moja kolibica. To ni bogve kaka utica, ampak v strelskem jarku stoječa od treh stranih v zemljo izkopana luknja, približno 2 m dolga in čez dober 1 m široka ter 1½ m visoka. Stene so iz smrekovih in bukovih hlodov, ravno tako tudi streha. Da je gostejše, sem jo dal znotraj oplankati z deskami in obiti s papirjem. V kotu je prična, t. j. leseno ležišče pogrnjeno z eno odejo in šotornico, z dvema se odevam. Imam tudi majhno blazinico z leseno volno. Tik vrat je majhna peč, dal sem jo se le napraviti iz železne pločevine, ker prva peč, ki smo jo dobili ni kaj dobro služila, se je neznansko kadilo. Pred oknom, ki je sedaj tako veliko, kot pri Vas ena šipa, in s takim se že postavljamo — je majhna mizica, kjer pišem, berem obedujem itd. Moje malenkosti visijo po stenah in na eni polici — sem tudi še le jaz dal napraviti. Kurim ves dan, sluga hodi pol ure daleč v gozd po drva, jih drobi, kuri, topi sneg kuha kavo in greje menažo. Menažo dobimo samo zvečer, po dnevu je dohod nemogoč. Tedaj dobimo obed, večerjo, čaj, pa brez ruma — in dve kocki za kavo. Hrana ni slaba in je obilna. Sinoči smo dobili za obed juho z zdrobom, goveje meso in krompirjevo omako ter kos »bidra« kot močnato jed. Za večerjo pa povojeno svinjetino z zeljem in 2 cmoka. Tuintam dobimo ¼—½ litra vina ter vsak teden 1 steklenico slatine.

Kruha imam dovolj, včasih dobimo tudi kako malico marmelade, sira ali majhen narezek. Torej v celem imamo za jesti dovolj. Službe imam 4 ure skupaj, potem sem pa 12 ur prost, včasih po dnevi, včasih po noči. Če imam službo po noči, spim pa čez dan. Ležimo lahko dovolj, saj nimam

kam iti, pa tudi ne smem. Italijana še nisem videl nobenega, četudi smo komaj 200—400 korakov narazen, čepijo ravno tako v svojih brlogih kot mi. Strelja se skoro nič, vsaj artilerija na jarke čisto nič. Razgled skozi strehe line je krasen — majhna ravan z mnogimi hišami in cerkvami, okrog pa gore. Čez dan nosim vedno »počene«, ki so sedaj podšiti. Mraza ne trpim. Zvečer svetim s svečami, pa dobim kmalu petrolejko.

Na drugih bojiščih.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti je nastopil zopet hud mraz. Radi tega je bojno delovanje skoro na celi črti od Bukovine do morja bolj malenkostno. Edino pri Tartarskem prelazu v južnovzhodni Galiciji (severno od ogrskega mesta Körösmező) se je vršil dne 24. februarja večji spopad. Sovražnik je po sedemurni artilerijski pripravi vdrl v naše jarke, a je bil zopet vržen nazaj.

Rumunsko bojišče.

V Rumuniji so veliki snežni zameti in hud mraz. Boji so ponehali.

Francosko bojišče.

Ob reki Mozi in Sommi boji za strelske jarke, na ostalem delu fronte artilerijski boji in boji zrakoplovcev. Anglija ima dosedaj na francoskem bojišču 3 milijone mož. Iz premikanja čet in iz raznih drugih priprav se sklepa, da se Angleži in Francozi pripravljajo na splošno ofenzivo, pri čemur pa so jih Nemci z napadom v Šampanji sredi februarja precej zmotili.

Macedonsko bojišče.

Ob reki Strumi so angleške vojne ladje obstreljevale grške vasi; sicer pa na ostali fronti no benih posebnih vojnihih dogodkov.

Turško bojišče.

Z veliko silo so Angleži prodirali poleti l. 1915 ob reki Tigris v Mezopotamiji proti starodavnemu mestu Bagdad, ki se tudi današnji prav pogosto imenuje kot konec železnice Berlin-Bagdad. Tri dni hoda južno od Bagdada je prišlo pri mestu Ktezifon dne 23. novembra 1915 do bitke, v kateri so bili Angleži poraženi in so se morali umakniti v vas Kut-el-Amara. Angleški general Townshend je v naglici utrdil to postojanko in se v njej branil do 28. aprila 1916. Ker ni imel več ne hrane ne streliva in ker mu Angleži niso mogli priti na pomoč, se je moral udati Turkom na milost in nemilost, 16 000 mož angleških čet je prišlo v turško vjetništvo. Ob začetku tega leta so pa začeli Angleži zopet prodirati z veliko silo proti Kut-el-Amari. Po raznih neuspehih so Angleži vsled premoči prisilili Turke, da so morali med 17. in 22. februarjem zapustiti Kut-el-Amara in se umakniti na levi breg reke Tigris proti severozahodu.

Na ostalih turških bojiščih nobenih posebnih dogodkov.

Poostreni podmorski boj.

P-čolni neprestano potaplajo četverosporazumove ladje, ki vozi o na odprtem morju. Nemška poročila pravijo, da je bilo dosedaj potopljenih med 1. januarja 228 ladij. V glavnem odseku nemškega državnega zbora so državni tajniki, in sicer zunanjskega ministrstva Zimmermann, mornariškega ministrstva admiral Capelle in notrajnjega ministrstva Helfferich, izjavili, da se bo z orožjem poostrenega podmorskega boja dosegel nameravani cilj. Nemčije in da se bo edino s tem orožjem prišlo do miru. Zimmermann je te dni izjavil nekemu španskemu časnikarju, da hoče Nemčija na vsak način z bojem P-čolnov prečrtati uničevalni račun naših sovražnikov. P-čolni ne bodo odslej delali nobene izjeme in bodo potapljali vse, tudi nevtralne ladje ki vozijo po zatvornem vodovju. Državni tajnik Zimmermann upa, da bo na ta način vojska že letošnje poletje končana.

O poostrenem boju P-čolnov sta govorila te dni tudi dva angleška državnik. Mornariški minister Carson je izjavil, da je orožje P-čolnov sicer nevarno, a da je v prvih 18. dneh, ko so P-čolni

potopili 134 ladij, priplulo v angleška pristanišča nič manj nego 6675 ladij, iz pristanišč pa je odplulo 5873 ladij. Angleži se poostrenega podmorskega boja torej ne bojijo tako, kakor se domišljujejo Nemci. Ministerski predsednik Lloyd George pa je povdarjal, da bo Anglija skrbela, da bo z zgradbo novih ladij potopljene ladje sproti nadomeščala. Izdale se bodo tudi odredbe, da se bo tudi z manjšim uvozom v Angliji moglo shajati. Živila se bo mora v večji meri pridelati v deželi; uvoz pa se bo omejil na to, kar je neogibno potrebno.

Govor

Bethmann-Hollwega.

Nemški državni kancelar je imel v nemškem državnem zboru dne 27. februarja govor, v katerem je govoril o položaju, kakor se je razvil po mirovni ponudbi, kijo je odklonil četverosporazum, po napovedbi poostrenega podmorskega boja, koje posledica je bilo ukinjenje politične zveze med Zedinjenimi državami in Nemčijo, in o nemških upih v naporu proti Angliji. Ena zahteva je, ki prevladuje v vseh notranjih in zunanjih zadevah Nemčije, in ta se glasi: Bojevati se in zmagati. O mirovnih pogojih že zdaj govoriti, ne kaže. Ugotoviti je samo treba vojni cilj Nemčije: Končati vojsko s trajnim mirom, ki bo Nemčiji prinesel odškodnino za vso storjeno krivico ter bo močni Nemčiji zajamčil obstanek in bodočnost. Četverosporazum bi rad razbil pruski militarizem. Kaj pa je ta militarizem? Lega Nemčije jo vedno spominja na besedo Friderika Velikega: Vedno na braniku. Napoved poostrenega podmorskega boja je hudo zadela ne samo Anglijo, marveč tudi nepristranske dežele. Sicer se pa Nemčija trudi, da poslednjim pošilja, kar more, zlasti premog in železo. A zelo čudno pa je, da je predsednik Wilson po sprejemu naše napovedi o poostrenem boju P-čolnov z dne 31. januarja takoj kratkomalo pretrgal vse politične vezi z Nemčijo. Razlogov za svoje ravnanje nemški vladi ni javil, temveč kar odpoklical severoameriškega poslanika iz Berolina. V poslanici pa, ki jo je dne 3. februarja poslal kongresu, navaja kot razlog, češ, da je Nemčija nena doma in brez priprave namenoma spremenila svojo obljubo v spomenici z dne 4. majnika 1916. Ta razlog pa ni tehten. Nemčija si namreč z ono obljubo, s katero je omilila podmorski boj, ni zavezala rok, temveč si je pridržala prostost. Ker Anglija neče opustiti izstradalnega zaprtja Nemčije, temveč ga, kolikor možno, vedno povečuje, in ker je četverosporazum tako ošabno odklonil mirovno ponudbo, je Nemčija morala poseči po svojem najostrejšem orožju. Smešno je, če Angleži v svoji znani hinavščini proglašajo boj P-čolnov kot najhujšo kršitev mednarodnega prava. Saj Angleži priznavajo za pravico samo to, kar je njim prav. Njihova okrutnost v burski vojni je še dobro znana. To svojo okrutnost sedaj uporabljajo in pomnožujejo v boju zoper 70 milijonsko nemško ljudstvo, ki ga hočejo z gladom prisiliti, da se vda in podvrže. Nemčija pa za trdno upa na zmago. To njeno upanje potrjujejo uspehi, ki so jih dosegli P-čolni. Angleška vlada pomirjuje ljudstvo, češ, da bo premagala nevarnost, pretečo od P-čolnov. Prihodnost bo pokazala, ali se bo to zgodilo. Dosedanji uspehi teh čolnov so presigli vse upe, ki jih je v nje stavila nemška mornarica. Veliko število nemških P-čolnov pa še je na poti in se še niso vrnili. Kolikor pa je poročil, so uspehi veliki.

Nekaj ladij je sicer predrlo zaporo, to pa ne zmanjšuje celotnega uspeha. Od zadnjega kancelarjevega govora se vojaški položaj ni spremenil. Vse fronte so ojačene, vojaki navdušeni in še bolj odločni, ker so vsled odklonitve mirovne ponudbe nevoljni. Podmorski boj je veliko boljše pripravljen kot pred letom. Tako je upravičeno popolno zaupanje, s katerim pričakuje Nemčija dogodke bližnjih mesecev. Vse ljudstvo prešinja volja do zmage, in ta volja, preizkušena v trpljenju in smrti, bo prinesla zmago.

Wilson zahteva obširnih pooblastil.

Predsednik Zedinjenih držav, Wilson, je v severnoameriškem kongresu te dni zahteval pooblastilo, da sme za brambo ameriških trgovskih ladij uporabiti vsa brambna sredstva, jih primerno oborožiti in storiti vse, kar je potrebno za varnost ameriške plovbe in ameriških državljanov pri izvrševanju njihovih mirnih podvzetij na morju. Ob enem zahteva Wilson za to potrebna gmotna sredstva. Predsednik komisije za zunanje zadeve v spodnji zbornici je izjavil, da bo takoj vložil predlog, da se da Wilsonu pooblastilo za oboroževanje ladij in razna druga potrebna pooblastila. Wilson je kongresu v tej zadevi izročil poslanico v kateri povdarja, da nevtralnno paroplovstvo vsled boja P-čolnov zelo trpi, a da nevtralne države kljub temu niso hotele slediti njegovemu pozivu, da bi nastopile proti Nemčiji. Položaj je resen in nevaren. Ameriško plovstvo trpi sedaj bolj vsled čakanja, ker se posestniki ladij ne upajo pustiti svojih ladij na morje, kakor pa vsled drugih dogodljajev. Na ameriške ladje in državljanse se namreč še ni izvršil napad, pa menda bolj vsled obzirnosti poveljnikov P-čolnov, kakor pa vsled zaukazov, ki jih imajo od svoje vlade. Položaj pa je poln resnih možnosti in nevarnosti. Wilson upa iz celega srca, da ne bo treba uporabiti oborožene sile. Ameriško ljudstvo tega ne želi. Vojsko bi povzročili samo nagajivi napadalni čini. Treba pa je za obrambo trgovskih ladij storiti kar je potrebno, in če potrebno, tudi uporabiti orožje.

Razne politične vesti.

Kakor poroča državnozborna poročevalnica, so v avstrijskih poslanskih krogih mnenja, da bo prva seja državnega zbora dne 8. majnika, kajpada če bodo dane vse jamščine za mirno zasedanje.

Državno sodišče na Dunaju je v ponedeljek, dne 26. februarja, na pritožbo čeških trgovskih zbornic proti jezikovni naredbi trgovskega ministristva, da se morajo zbornice pri občevanju z ministristvi in z drugimi osrednjimi oblastmi posluževati samo nemškega jezika, razsodilo, da je pritožba neutemeljena.

Hrvatski sabor se je danes, dne 1. marca, zopet sestel. Na dnevnem redu je ujednostnjava (adresa) kralju.

Ker se nova pogodba z Ogrsko začenja s 1. jan. 1918, je bilo treba, kakor določa 25. člen pogodbe o gospodarski pogodbi med Avstrijo in Ogrsko, že začetkom l. 1915 začeti z novimi pogajanjmi. Res so se med obema vladama dalje časa vžila taka pogajanja. Ker se razvoj trgovskopolitičnih razmer po vojni sedaj še ne more pregledati, so pogajanja dosegla le delni uspeh, vendar pa takšen, da ni nobene ovire za pogajanja z drugimi državami, zlasti z Nemčijo. Podrobnosti vladi še ne bosta objavili. Vsaka taka poročila torej niso pristna.

Nadvojvoda Maks se je na povratku iz Carigrada mudil kratko časa tudi v Sofiji in je tam obiskal kraljevo hišo. Kralj Ferdinand in ostali člani bolgarske vladarske hiše so ga sprejeli s častjo in z izredno prisrčnostjo.

Grof Černin, naš zunanji minister, se je mudil zadnje dni preteklega tedna v bavarskem glavnem mestu Monakovem, kjer se je predstavil kralju in posameznim članom bavarske vlade. Sprejem je bil prav prisrčen. Med Bavarsko in Avstrijo vladajo že od nekaj zelo prijateljski odnosaji.

Nemški državni zbor se je dne 22. februarja spet sestel ter je začel delovati. V seji naslednjega dne je državni finančni tajnik grof Roedern predložil novo davčno predlogo v obsegu 1250 milijonov novih davkov in hkrati tudi napovedal nadaljni davki na vojne dobičke. Za nove davke pride pred vsem v poštev premog. Vrednost vsega premoga, ki se je v Nemčiji pridelal ali v njo upejal, je pred vojsko znašala okrog 2 $\frac{1}{2}$ milijard mark. Nadalje pride v poštev prometni davek: od blagovne voznine se bo pobiralo 7 odstotkov, od osebne voznine pa 10—16 odstotkov. Ob enem se je predložil nov vojaški kredit v znesku 15 milijard. — Nemčija ima, kakor je izjavil grof Roedern, vsak mesec vojnih stroškov povprečno 2646 milijonov mark. Vojni izdatki v tej vojni znašajo dosedaj na zemlji že 300 milijard mark, od teh pride na četverospozrazum 200 milijard mark, na Nemčijo in njene zaveznice pa okoli 100 milijard. Vojni stroški v prihodnjih mesecih ne bodo popustili, za to se zdaj zalteva 15 milijard posojila proti svoti 12 milijard, ki se je zahtevala v zadnji predlogi. Pri glasovanju se je predloga o vojaškem posojilu 15 milijard sprejela z vsemi glasovi proti glasovom socialnodemokratske delovne zveze. —

Tedenske novice.

† Kaplan Ivan Ogradi. Dne 21. februarja je umrl v Celju v starosti 37 let č. g. Ivan Ogradi, kaplan pri Sv. Urbanu pri Ptujju, nečak milostljivega gospoda opata. Rojen je bil leta 1880 v Gornjemgradu, v mašnika posvečen leta 1903. Kot kaplan je služil pri Sv. Petru pod Sv. gorami, v Škalah, pri Sv. Barbari v Borlu, pri Sv. Jakobu v Slov. goricah in pri Sv. Urbanu pri Ptujju, kjer je zaradi boleznih dne 31. januarja 1917 stopil včasni pokoj. Njegov pogreb se je vršil dne 23. februarja ob 3. uri popoldne. Svetila mu večna luč!

Z duhovnim zaslužnim križcem je odlikovan č. o. Ljudevit Rantasa, vojaški duhovnik v Usori v Bosni.

Iz politične službe. Slovenjgraški okrajni glavar baron dr. Štefan Neugebauer je premeščen v notranje ministristvo.

Gibanje hrvatske katoliške mladine. Hrvatski listi, med njimi posebno varaždinski »Hrvatsko Pravo«, priporočajo snovne mladinskih organizacij in svetujejo, naj se posebno duhovniki, učitelji in drugi izobraženci pobrigajo, da se bo v vsaki župniji osnovala katoliška organizacija moške in ženske mladine. Ali naše slovenske mladinske organizacije tudi kaj delujejo?

Naknadna prebiranja letnikov 1891—1872. Naknadna prebiranja letnikov 1891 do 1872 se bodo vršila sledeče dneve: Za mesto Celje dne 3., 4. in 10. marca; Ljubno dne 12. marca; Mozirje dne 13. in 14. marca; Šmarje pri Jelsah dne 16. in 17. marca; Trbovlje 19., 20. marca; Brežice 22., 23. in 24. marca; Kozje dne 26. in 27. marca; Šoštanj dne 3. marca; Velenje 4. marca; Slovenjgradec 5. marca; Marenberg 7. marca; Ljutomer 9. in 10. marca; Ptuj mesto 12. marca; za ptujsko okolico v Ptujju dne 12. in 15. marca; Ormož 17. in 18. marca; Rogatec 20. marca; Konjice 20. marca; Lipnica od 18. do 22. marca; Vagn 23. in 24. marca; Radgona 26., 27. in 28. marca; za Maribor-okolico v Mariboru od 3. do 10. marca; Sv. Lenart v Slov. goricah dne 11., 12. in 13. marca; Slov. Bistrica 14., 15. in 16. marca; Maribor mesto 17., 18. marca.

Eden, ki je bral poročilo o svoji smrti. Iz Laškega trga se nam piše: »Slov. Gospodar« je v 50. letu dne 14. decembra 1916 priobčil pismo g. praporščaka Hočevarja, ki piše veleč. g. prof. Vrežtu, da je g. poročnik Alojz Kuntara iz Laškega trga dne 31. oktobra 1916 od sovražne mine težko ranjen — umrl. Tudi g. vojni kurat in stojniško poveljstvo je staršem naznanilo, da je njihov sin podlegel težki rani, toda kje je pokopan ni znano. Starši kljub tem poročilom niso izgubili zaupanja v Boga. In res! Kmalu je prišlo poročilo iz vojaške bolnišnice v Zagrebu, da je g. poročnik Kuntara, ki je bil 10 dni brez zavesti, se zopet zave del, da govori, da kliče mamo in hoče k svojim domačim. Poročila so bila vedno ugodnejša. Dne 16. decembra 1916 je g. poročnik že toliko okreval, da se je peljal k operaciji na Dunaj. Med potjo je izstopil v Laskem, obiskal svoje domače

in se celo udeležil v nedeljo sv. maše v veliko začetnje vsem, ki so ravno tiste dni brali v »Slov. Gospodarju«, da je umrl. Sam si je vzela dotično številko »Slov. Gospodarja« za spomin s seboj na Dunaj. Sedaj je že tudi prestal na Dunaju težko in nevarno operacijo, kjer so mu odstranili kos železa iz glave. Zdravniki imajo najboljše upe, da bo popolnoma ozdravel.

Hraber slovenski junak. Iz karpatske bojne črte se nam piše: Naš sobojevnik, častniški namestnik, Franc Stanič, vrl rodoljub, si je tekom te vojne zaslužil mnoga odlikovanja: srebrno kolajno I. in II. razreda, bronasto ter nemško vojno odlikovanje.

Šest bratov na bojišču. Mihael Šetar, posestnik pri Sv. Lovrencu na Dr. polju, ima svojih 6 sinov na raznih bojiščih. Anton je bil na severu, sedaj na jugu; Janez se je bojeval na severu, ob Soči je bil ranjen sedaj je zopet tam; France se bojuje vedno proti Italiji, radi boleznih je bil v bolnici, sedaj je zopet na jugu; Vincenc se nahaja že od l. 1912 pri ptujskih pionirjih. Od začetka vojne je bil v bojni črti proti Rusom, kjer si je pridobil železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje; Rudolf stoji že drugokrat v bojni črti proti Italijanom; France se je boril na južni fronti, sedaj pa je častniški sluga.

Družinam pogrešanih vojakov v tolažbo. Iz ruskega vjetništva se je oglasil po 19 in pol meseceh črnovonik Jožef Ramšek iz Pozele, po poklicu čevljar. Nahaja se v guberniji Charkow (severno od Črnega morja). Dopisnica iz Rusije je došla na Polzele v začetku februarja. N slovljena je na očeta in ni označena z dnevom, kedaj je bila tam oddana. Jožef piše, da je že pisal več kot 50krat na ženo, in mu nič ne odgovori. Srce ga boli, ko ne ve kaj je z ženo, sinčkom in starši, in ne dobi nobenega odgovora. Žena ga je iskala po vseh posredovalnicah za vojne vjetnike in mrtve. Bilo pa je vse zaman. — Iz ruskega vjetništva se je tudi oglasil Anton Muzel, doma iz Šmartna v Rožni dolini. Nad 27. mesecev ni bilo o njem nobenega sledu. Dne 10. februarja pa pride dopisnica, na kat ri piše, da je še vedno zdrav in da se nahaja v Sibiriji. Kar to je oddal na pošto dne 17. novembra 1916. Po dolgem č su je vendar prišla vesela novica. Veselje, da še Anton živi, je pri domačih in sosedih nepopisno.

Gospodarske novice.

Pritožbe iz ptujkega okraja. Žena iz ptujkega okraja nam piše: Sveujte nam kam se naj pritožimo, kako se nam ubogim ženam sedaj v ptujkem okraju godi. Oddati moramo, kar premoremo: zrnje, krmo, špeh in mleko. Poleg tega pa še slišimo, da nam hočejo podporo odvzeti. Mestni gospodje nam očitajo, da nočemo delati. Odkod pa naj me vse to, kar se rekvirira, dobimo, če res nič ne delamo? Če hočemo dobiti petroleja, soli, sladkorja, kave in drugih neobhodno potrebnih stvari, moramo nesti jajca in surovo maslo v Puj, ker drugače ne dobimo ne enega, ne drugega. Kje pa bomo te stvari vzele, če ne bomo delale?

Me pa moramo doma delati še enkrat bolj kot pred vojsko, ker manjka dosti delavskih moči. Me moramo preživeti sebe in svojo družino ter še pripravljati živeža za mesta in vojaštvo.

Če v mestih kaj zmanjka, mora dati kmet: živino, živež ali vojaka.

Presti tudi vemo, ne samo mestne gospe in gospodične. Žena o Sv. Andraža v Slov. gor. — Odgovor: Ako Vam trgovec noče dati potrebnih reči, dasiravno jih ima v zalogi, in ste za blago, ki se oddaja samo na karte, ponudili tudi karte, se pritožite na okrajno glavarstvo, in če tam nič ne izda, na cesarsko namestnijo v Gradcu. Opetovano pa še povdarjamo, da nima noben trgovec pravice zahtevati jajc in surovega masla v zameno za drugo blago. Trgovca, ki tako postopa z ljudmi in da-

je blago kmetškemu ljudstvu le tedaj, če se mu prinesejo razni pridelki, je treba naznaniti oblasti.

Še enkrat semenski krompir. Iz šoštanjske okolice se nam piše: Po listih citam pozive naj bi letos sadili kolikor mogoče veliko krompirja. Tukaj so že dvakrat popisovali krompir, drugokrat za civilno prebivalstvo v Šoštanju. Pri nekaterih ga hočejo vzeti toliko, da bi jim ga za seme skoro nič ne ostalo. Ljudje so že v skrbeh, kako bo do sadili krompir, ako jim ga vzamejo. Na ta način ne bo nikdo imel pravega veselja obdelovati polja in se bo tudi izredno malo krompirja nasadilo. Kaj pa potem drugo leto? **Odgovor:** Semenskega krompirja vam nikakor ne smejo odzeti. Najbolje je, ako ves krompir razberete in denete semenski krompir v posebno posodo ali na poseben kup. Ko pridejo rekvirirat, jim recite: To je semenski krompir, ki je za moj nasad neobhodno potreben. Postavno je predpisano, da se mora za 1 ha (malo manj kakor dva oral) pustiti 16 metrskih stotov ali 30 do 32 mernikov krompirja. Ako vam tega ne pustijo, se takoj eks presno ali brzojavno pritožite na okrajno glavarstvo, in če tam nič ne pomaga, na cesarsko na mestnijo. Za hrano pa vam morajo pustiti za osebo in dan 350 gramov. Ako imate 6 oseb pri hiši, se vam mora pustiti na dan do 1. junija 2 kg 10 dkg krompirja. Poleg tega pa vam še morajo pustiti tudi nekaj krompirja za živinsko krmo. — Ako komu primanjkuje semenskega krompirja, naj tako naznani svojo potrebo svojemu okrajnemu glavarstvu ali pa naravnost na proizvedovalni urad za nasad zelenjave in krompirja pri c. k. namestniku v Gradcu, Birgasse št. 1, III. nads ropje.

Sejte dosti lanu! Pomanjkanje platna je vedno bolj občutno. Radi tega se priporoča, da bi se letos v naših krajih sejalo dosti lanenega semena. Upamo, da bo štajerska Kmetijska družba tudi letos preskrbela zadostne množine ruskega lanenega semena. To bo tem lažje mogoče, ker poljedelsko ministrstvo daje vsako leto za nabavo lanenega semena večje podpore na razpolago. Na vsak način bi bilo dobro, da bi se naše občine, okrajni zastopi, gospodarske zadruge in kmetijske podružnice za stvar zavzele in poskrbele, da bi vsak posestnik, ki je pripravljen sejati lan, dobil dovolj semena. Kor slušimo, nameravajo naši poslanci storiti primerne korake, da se v krajih, kjer se seje lan, napravijo strojne terilnice. Pridelovanje lanu pa je tudi iz ozira na občutno pomanjka je jedilnega olja zelo priporočljivo. Okrajni zastopi, občine, gospodarske zadruge in posamezniki se naj radi nabave lanenega semena takoj obrnejo na c. k. Kmetijsko družbo v Gradcu (deželna hiša) ali pa na Zvezo gospodarskih zadrug v Eggnerbergu pri Gradcu. Toplo priporočamo tudi sejarje konoplje nega semena.

Cene za les. V državi se potrebuje vedno več lesa zlasti tovarne za izdelovanje železnih vozov, imajo veliko prehalo lesa. Od meseca oktobra so cene za nekatere vrste lesa narasle za 40 odstotkov, splošno so pa poskočile cene za les za 25 odstotkov. Močno primanjkuje hrastovega lesa za železniške prage (švelarje). Tovarne za izdelovanje papirja imajo veliko premalo lesa, potrebovale bi ga še enkrat toliko. Zveza dunskih velikih lesnih trgovin je dne 22. februarja sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica. Hlodi (mehki les) 52—62 K hlodi (hrastov, bukov les) 95—120 K, debele deske iz trdega lesa 200—250 K. Za ostale vrste lesa torej za les ki se ga rabi v rudnikih in za les, katerega rabi tovarne za izdelovanje papirja, ni bilo določenih nobenih cen. Sploh je opaziti v lesni trgovini vsled pomanjkanja lesa veliko nestalnost v cenah.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem, torej tudi štajerskem hmelju in cene za tuj hmelj, ki so bile samo na papirju, so zopet nekoliko padle. Cene za 50 kilogramov tujega, torej tudi štajerskega hmelja so znašale 90—120 K.

Najnovejša poročila.

Najnovejšo avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 28. febr.

Vzhodno bojišče.

Fronta nadvojvoda J o ž e f a: Vzhodno od Camparile smo razpršili sovražno poljsko stražo. Na obeh straneh Val-puna-cesta so včeraj popoldne naše čete z naskokom v nenadnem napadu zavzele več višinskih postojank. „Predorno postojanko“ smo po razrušitvi obrambnih naprav radi neugodne lege zopet izpraznili, ne da bi bil k temu sovražnik kaj uplival. Vse drugo ozemlje pa smo proti večim napadom obdržali. Dnevni plen znaša: 12 častnikov, čez 1300 mož, 11 strojih pušk in 9 minskih metačev.

Fronta bavarskega princa Leopolda: Zahodno od Lucka so naši napadalni oddelki napadli rusko prednjo postojanko.

Italijansko bojišče.

Na primorski fronti je bilo artilerijsko delovanje v zmernih mejah. Naši kralci so z uspehom metali bombe na italijanske čete na Goriškem.

Južno od Marmolate smo z letalnimi napadom na sovražno postojanko na gori Obretta un čili 2 topa, skladišče streliva in italijanska kritja.

Albansko bojišče.

Naše varnostne čete so severno od kraja Malik razpršile sovražni oddelki.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 28. febr.

Na francoskem bojišču manjši spopadi ob Ancry, Mozi in v Vogezih.

Na macedonskem bojišču so Italijani ob kolenu reke Črne po izdatni artilerijski pripravi z močnimi silami napadli višinske postojanke vzhodno od Paralovega, katere so naši dne 18. februarja zavzeli. Napad se je pod velikimi izgubami izjalovil. Izgubili nismo ne pedi zemlje.

Njegovan imenovan za admiral.

Cesar je imenovan poveljnika naše vojne mornarice, podadmirala Maksimilijana Njegovan, za admiral.

Pogajanja med Avstrijo in Ameriko.

Iz Dunaja se poroča, da se v avstrijskem zunanjem ministrstvu še vedno vršijo pogajanja z ameriškim poslanikom. Dosedaj še ni nič znanega, kaj in kako bo naše zunanje ministrstvo odgovorilo na zadnjo Wilsonovo spomenico glede poestrenega podmorskega boja.

Vihar v ameriškem senatu.

V severoameriškem senatu je prišlo ob priliki, ko se je razpravljalo, ali se naj da Wilsonu pooblastilo, da sme razpolagati čez ameriške bojne sile na suhem in na morju, do skrajno hrupnih prizorov. Republikanec Lodge je Wilsona radi njegove politike ostro napadal.

Portugalska armada se udeleži vojske.

Švicarski listi poročajo da je poveljnik prve portugalske divizije, ki se bo udeležila bojev na francoskem bojišču, dospel dne 27. februarja v Pariz.

Razne novice.

Prerokovanje o vojski. Iz Dravske doline (Brezno) nam piše prijatelj lista: Pri nas so starčki Rutat, Resnik, Mori in drugi že pred sedanjo vojsko pripovedovali sedanjemu rodu: Prišli bodo hudi časi. Strašna večletna vojska bo povzročila tako draginjo, da bo »par volov veljalo toliko kot en grunt«, »za hleb kruha se bo dobilo pol njive«, »po dva soseda bosta vsak eno živinče združila v par, da bosta orala«, »od vsake brazde se bo plačeval visok davek«, »pri vsakem mlinu bo vojak na straži«, »cesar bo vojake pod eno lipo spravil«, »človek bo človeka iz hriba na hrib klical, iskajoč po dimu, kje še kdo živi, da se združita«. Taka in enaka prerokovanja krožijo v sedanji vojski in o njenih posledicah med našim ljudstvom in mnoga izmed njih so se že tudi uresničila.

30 let ni spregovoril nobene besede. Pred nedavno je umrl v Londonu v starosti 71 let mož, ki je nekoč pred 30 leti iz neznanih vzrokov sklenil, da ne bo do svoje smrti spregovoril nobene besede. Tega svojega sklepa se je trdno držal. Vsa prigovarjanja prijateljev in sorodnikov niso mogla spremeniti sklepa tega moža-čudaka. Da se izogne vsem skušnjavam, kedaj prelomiti storjeni sklep, se je naselil v bajtici, kjer je živel popolnoma ločen od sveta. Ko so po njegovi smrti odprli bajto, so našli v njej vse natlačeno polno angleških časopisov, kajti ta mož-čudak je skrbno shranjeval vse časopise, katere je prejemal.

Dopisi.

Maribor. Okrajno glavarstvo je te dni poslalo trgovcem na kmetih 10 vagonov sladkorja. Sadkorja je sedaj toliko, da ga mora vsaka oseba dobiti 1 kg. Kdor ima nadomestne karte (za delavce in botnike), naj odrezke shrani, ker bo še prišlo več sladkorja.

Št. Ilj v Slov. gor. Prireditev Bralnega društva v nedeljo, dne 18. februarja se je zopet zelo dobro obnesla. 102 K smo poslali našim po potresu ponesrečenim rojakom v Posavju. Ni sicer veliko, a kar smo dali, je poslala bratska ljubezen obmejnih Slovencev. — Ljudje zelo bolehalo in umirajo. V nedeljo, dne 25. februarja smo imeli kar tri mrliča. Na Kresnici je umrl posestnik vdovec Anton Žel, v Selnici pa zasebnica Rozalija Žebot in nek delavec N p v m! — Kuga-slinovka je v Cirknici prenehala.

Jarenina. V ponedeljek, dne 26. februarja zvečer je po kratki bolezni (pljučnici) sprevidena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala 69letna Katarija Jarc, rojena Vernik, posestnica v Jelenčah. Pogreb se je vršil v sredo, dne 28. februarja popoldne. Rajna je bila vrla in splošno spoštovana slovenska gospodinja, ki je svoje otroke vzgojila v slovenskem in krščanskem duhu. Ravno pred petimi meseci, 26. septembra 1916, je umrl njen mož, Janez Jarc. Svetla blagi pokojnici večna luč!

Marenberg. V nedeljo, dne 11. sušca, se vrši zbor obeh tukajšnjih mladinskih zvez pri Sv. Janezu po dopoldanskem sv. opravilu v društveni sobi. Na vspredu so: poročilo odbora, volitev novega odbora, govori in deklamacije. Domačini in sosede, pridite!

Koprivnica. Dne 4. marca ima tukajšnje katol. slov. izobr. društvo občni zbor-Mladina zlasti dekleta se zelo zanimajo za podučne govore in deklamacije. Zadnja igra v prid Rdeč. križu je dokaj dobro vspela.

Dol pri Hrastniku. Tukajšnje izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 11. sušca po prvem sv. opravilu svoj redni občni zbor. — Popoldne istega dne po večernicah pa ima »Dekliška zveza« svoj redni občni zbor.

Šmartin pri Slov. Gradcu. Pri nas zivotarimo še tako, kakor se sploh v teh časih in v tem kraju da. Pred kratkim je umrla za vnetjem možganske mreže, učenka Marija Svetec; hudo je trpela, ker Bog tudi pridne na tem svetu po svoji neskončni previdnosti obiskuje s trpljenjem. Doma je z vsjo skrojo že opravljala vsa dela in bila že svoji materi močna podpora. Oče in 2 brata sta pri vojakih, zdaj ostaneta le še mati in ena manjša sestra doma. — Dne 14. pr. m. ponoči pa je neka bolana ženska zmrznula zunaj na prostem. Pravi jo, da ji je zmesalo pamet.

Gotovlje. Dne 12. februarja je umrl v bolnici v Gradcu na jetki po dolgi mučni bolezni v 42. letu starosti Leopold Antlaga, posestnik na Gornji Ložnici pri Žatcu. Pokojni je bil mirnega značaja in katoliško narodno misleč mož. N. p. v m!

Loterijske številke.

Trst, dne 21. februarja 1917: 73 48 5 22 29
Dunaj, dne 24. februarja 1917: 42 84 54 85 93

Listnica uredništva.

Št. Janž na Vinski gori: Ako je tako, kakor pišete, morate dobiti podporo. Županstvo mora Vašo prošnjo sprejeti in jo poslati na glavarstvo. Ako pa vam prošnjo zopet odbijejo, pojdite na okrajno sodnijo in pri tamošnjem okrajnem pomožnem odboru prosite pomoči. Napravite novo prošnjo in navedite vse tiste reči, kakor jih navajate v pismu. Ako tudi tukaj nič ne pomaga, pa pišite pomožnemu odboru za družine vpkolicanih pri cesarski namestnji v Gradcu. — Vino, ki je določeno za prodajo, sicer morate naznaniti, a ni vam ga treba obdaciati. Naklado plačate samo od vina, ki ga pijete doma. — Delavci v Opločnici: Ako ima trgovec kaj sladkorja v zalogi, vam ga mora na vsak način dati, seveda ne brez kart. Ako ga za karte ne dobite, se pritožite na okrajno glavarstvo. — Dopisnikom: Ker stavni stroj še vedno stoji moramo dati cel list staviti na roko, radi tega smo morali dopise močno krajšati ali pa odložiti za prihodnjo številko. Prosim kratkih poročil. — Zene v Ragoznici pri Sv. Barbari: Vaše želje so opravljene. Napravite prošnje za dopust in navedite v prošnji, da sta v celi občini samo dva moška (70 let stara) doma. Prošnje naj županstvo potrdi. Pošljite jih nato možem, da jih predložijo pri raportu. To je najkrajša pot, da dobijo črnovojniki dopust. — Partinje pri Sv. Juriju: O dotični zadevi smo dobili zanesljiva poročila. Povdarjamo še enkrat, da se sme od komada živine odtegniti samo 5% od skupne teže in ne kilograma več. — J. B. Mursko polje: V taki obliki ne smemo priobčiti. Bi nas zaplenili. Pozdrave! — Dramlje: Pojasnite nakupov. leu svoj položaj, in če to nič ne pomaga, se takoj ekspresno pritožite na okrajno glavarstvo. Ob enem pa pišite tudi deželnemu odborniku g. dr. K. Verstovškemu v Gradcu (deželna hiša).

Listnica upravnništva.

Raznim vprašalcem: Vsak dan dobimo obilico vprašanj radi inseratov (oddaja služb, prodaja posestev itd.). Vprašalce opozarjamo, da odgovarjamo edino na tista vprašanja, katerim se je priložila znamka ali dopisnica za odgovor. Ako se pa zbere več vprašanj ali ponudb za en inserat, ne odgovarjamo vsakemu vprašalcu posebej, ampak pošljemo vse ponudbe dotični osebi ali tvrdki, ki je inseriral.

„Straža“ in „Slovenski Gospodar“ se še prodajata v naslednjih krajih:

- Maribor:** tobakarna Ane Kresnik, Franc Jožefova cesta 55;
tobakarna Katarine Maher, Magdalenski trg;
tobakarna Jos. Ortner, Schmidpl. 2;
Panorama, Grajski trg 3;
papirna trgovina Josipina Lagler, Schmidplatz.
- Ptuj:** tobakarna Marije Martini, Glavni trg.
- Sterntal pri Pragarskem:** Matilde Cizel, baraka U. W. I.
- Gornja Radgona:** trgovec Franc Horvat.
- Mala Nedelja:** trgovec Franc Senčar.
- Poljčane:** organist Franc Fekonja.
- Dobrna pri Celju:** tobakarna in pekarija Alojzija Ropan.
- Petrovče:** trgovec Josip Polanec.
- Nova cerkev pri Celju:** trgovka Antonija Jankovič.
- Laški trg:** trgovec Josip Osolin.
- Vransko:** trgovec Ernest Brezovšek.
- Kozje:** tobakarna Vahčić.
- Zagorje ob Savi:** trgovec Karel Uršič.
- Andric pri Gradcu:** tobakarna Marije Schlacher.
- Ljubno na Gorjem Štajerskem:** trgovina Ruperta Nikl.
- Dunaj:** Papirna trgovina Katarine Peštal, III. okraj, Schützengasse 30.

Domače m'line (železne žrnje), s katerimi lahko vsak otrok vsako vrsto žita melje, preskrbi Janez Dajčman, posestnik v Selnici ob Muri, p. št. 11 v Slov. gor. 109

Viničar se sprejme. Nastop takoj kateri lahko vsak otrok vsako vrsto žita melje, preskrbi Janez Dajčman, posestnik v Selnici ob Muri, p. št. 11 v Slov. gor. 109

Hišnika iščem.

Soba, kuhinja. Več se poižve v uredništvu ali Bismarkstr. 13, pritičije na desni.

Velika izbora vseh

čevlarskih izdelkov posebno lesenih čevljev. Zunanja naročila se takoj izvedejo. Štefan Strašek, čevlarska delavnica in največja zaloga čevljev, Celje, Schmiedgasse 3. 164

Naročajte, priporočajte, podpirajte v prvi vrsti svoj list v Novem mestu

Dolenjske Novice

vsi dolenjski rojaki ki živite na zelenem Štajerskem Naprej pačana letna naročnina 3 krene.

Mala naznanila.

Malo posestvo, obstoječe iz lepe hiše, vinograda, kateri je v najboljšem stanu ter lepa njiva in sadonik se proda. Vpraša se pri Heleni Vrlič, Ložane, Sr. Peter niže Maribora. 170

Dva čevlarska pomečnika se takoj sprejmeta za lepo in priprosto delo. Stalni zaslužek. Sprejme se tudi čevlarski pomočnik-invalid. Štefan Strašek, Celje, Schmiedgasse 3. 163

Iščem pridno dekle, Plačilo 20 K na mesec in 1 par obuval. J. Kopic, nadučitelj v Št. Lenartu v Slov. goricah. 149

Kuharica z letnimi spričevali, išče službe. Naslov pove uprav. Slov. Gospodarja pod „Kuharica št. 124.“

Kupim kostanjev les vsako množino in plačam po najboljši dnevni ceni. Jos. Zajčnik, trgovec v Št. Jerneju pri Ločah. Štaj.

Malo posestvo

je na prodaj, meri štiri orala, 1/4 orala vinograda, njive in sadonik. Cena 9000 K. Posest. Barbara Lubej, Počehova št. 245, občina Leitersberg pri Mariboru. 130

Kdo kaj ve o orožniku Jakobu Kacičniku? Ali je kje v orožniški službi, ali je moral na fronto? Slisal sem od neke strani, da je še živ, a gotovega ne vem nič o njem. Naslova ne vem, ker mi že od 12. aprila 1916 ni nič pisal. Doma je od Sv. Lovrenca nad Mariborom, služil je pa v Celju kot desetnik pri domobranskem polku. Prosim cenjene bralce Slov. Gosp. in sobojevnike, če kateri kaj ve o njem, naj mi pošlje natančni naslov, ali pa mu naj sporoči, da naj sam piše na naslov: Jožef Jurkovešek pri Sv. Lenartu nad Laškim, Slov. Štajersko. Ako mi ve kdo poslati natančni naslov od njega, ali mi kaj gotovega naznaniti o njem, dobi lepo darilo. 141

Pridnega in močnega pekovskega pomočnika ali učenca sprejme s celo hrano in plačilom Ivan Böhm, Fram pri Račah. Štaj. 144

Učenec, ki mora plačati za učenje, se sprejme takoj pri g. Cverlin, krojaški mojster, Maribor, Tegethofova ul. 28. Ima tudi hrano in stanovanje tam. 143

Vrtinar išče takoj malo hišo z večjim stanovanjem z boljše njivo, boljše zemljišče, če mogoče z vodo za zamakanje, proti mesečnemu odplačilu za več let. Velja v vsakem slovenskem kraju, le blizu želi postaje, pošte, cerkve in ob boljši cesti. Če kaže, bi se radi prižemil h pošten hiši. Tozadevne ponudbe se naj pošljejo kmalu na naslov: Jožef Rober, vrtinar, Hotel Post, Št. Anton am Arlberg, Oberland, Tirol. 142

Gostilna zidana za gostilno in trgovino z gospodarskimi poslopi, vse v najboljšem stanu, stoji zraven cerkve na Slovenskem Štajerju, dobro mesto. Zraven 1 oral posestva. Se radi vpkolice k vokalom takoj proda. Vpraša se pod „Gostilna št. 13.“ pri upravništvu „Slov. Gosp.“ v Mariboru.

Zahvala.

Po plazju meseca januarja je bila uničena moja hiša in gospodarsko poslopje v Št. Jungerti št. 26. C. g. župnik v Galiciji, Avguštin Jager so mi darovali 20 K, č. g. kaplan Konrad Jarh 1 K Bog povrni stotero blagima gospodoma! Jožef Antloga, posestnik. 180

Automatična mišnica

za podgane 5 K za 80 v., za miši 4 K. V eni noči se namolvi po 40 miši. Nobeno vreme ne vpliva in se same uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapld“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 370. Povsod najboljši uspehi. Mnogo pohvalnih pisem. Se pošilja proti povzetju. Poštnina 80 v. Razpošiljalnica Tintner, Dunaj III/72, Neuburggasse št. 26. (I. Lassl6)

Sprejme se takoj močan fant-učenec z dobro šolsko izobrazbo v trgovino pri Anton-u Cvetku v Podčetrtru. Prednost imajo isti, ki so se že nekaj časa učili. 106

Kovači pozor!

V Hotinji vasi p. Slivnica pri Mariboru se sprejme kovač, tudi invalid. Nekaj orodja se dobi v vasi. Mesto stalno z dobrim zaslužkom. Blizu železniške postaja. Najboljša zveza z Mariborom. Oglasiti se je pri občinskem uradu v Hotinji vasi, p. Slivnica. 101

Naznanilo beguncem. Kot predsednik Gospodarske zadruga za Goriško okolico in zaupnik Dunajskega odbora za begunce iz juga naznanjam svoj sedajni naslov: Ivan Mermolja, Gačnik 72, pošta Pevnica pri Mariboru, Štaj. 190

Učenec močne postave iz boljše hiše se sprejme v trgovino z mešanim blagom Marti Ogorevc, Konjice. 89

Sprejme se učenka v trgovino z mešanim blagom. Starost 15 let. Znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Nastop takoj. Peter Fleck, trgovec z mešanim blagom, Sv. Duh-Loče. Štajersko. 165

Lončarska pomočnika enega pri „šajbi“ ki zasluži pri hrani 12—25 K na teden, enega pa pri pripravljanju, ki zasluži 6—12 K, sprejme takoj lončarski mojster Franc Rajsp v Framu pri Mariboru. 155

Konja z opravo vred proda lončarski mojster Franc Rajsp v Framu pri Mariboru. 156

Gostilna v Mariboru

na lepem prostoru v sredi mesta se takoj proda. Lep vrt, gospodarska poslopja s hlevom. Cena 46.000 kron. Pismene ponudbe na upravnništvo pod „gostilna v Mariboru št. 157.“

Sprejme se gospodinja v župnišče. Pisma na upravnništvo. 158

Potovanja i uradniki in uradnice

se sprejmejo pri okrajnem vodstvu č. kr. avstr. vojaškega vдовskega in sirotinskega fonda (oddelek vojno zavarovanje) v Ptuj, minoritski trg. Stalna plača. Vprašanja na pisarno v Ptuj, minoritski samostan. 159

Stavbenik in tesarski mojster

Jožef Nekrep, Maribor, Mozartstrasse 59 se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna stavbena in tesarska dela. Telefon št. 15/VIII. Maribor. 160

Služba cerkovnika in organista v Koprivnici se razpisuje. Nastop 15. aprila ali takoj. Prosilci se naj obrnejo na cerkveno predstojništvo. 179

V Laporju pri Slov. Bistrici se takoj sprejme v službo organist in cerkovnik. Oglasijo se naj samo taki, ki so samskega stanu. Harmonij na razpolago. 178

Kdo kaj ve?

Iščem svojega brata Ferdinand-a Ljubec. Pogrešamo ga že od 13. novembra 1916. Nahajal se je na goriški fronti. Služil je pri pešpolku št. 47. Če kdo kaj ve o njem, naj sporoči na sledeči naslov: Martin Ljubec c. in kr. sap. stotinja 7/3 tehnični tečaj 10 A. K. vojna pošta 510.

Kupim

kislo zelje kg 60 v., korenje kg 32 v., jedilno belo repo kg 18 v., rdečo peso kg 30 v. Ponudbe se naj pošljejo na Ed. Leier, Maribor. 174

Najemniška hiša

v Mariboru, v bližini koroškega kolodvora, enonadstropna, z veliko kletjo, lepimi stanovanji se radi odpotovanja proda. Ugodna naložitev kapitala, čisto obrestovanje 6 1/2 %. Vpraša se Klostergasse, vež bališče št. 1, pritičije, levo 175

Kupim dvoje močnih težkih vprežnih konj

ali pa dam (zamenjam s primerenim nadavkom) za nje težko kobiloo (16 pesti visoko) in mlado lepo žrebico. Dervussek, stavbenik, opekarna, Leitersberg, Maribor. 176

Kupiti želim dobro ohranjen harmonij. Plačam takoj. Ponudbe z natančnim opisom in cenjo se naj pošljejo na naslov: Upravnništvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. 168

Kuharica vajena kmetskega in tudi mestnega dela, zmožna slovenskega in nemškega jezika stara 37 let z mnogoletnimi spričevali želi primerne službe. Pod: Št. 40 pošta Ivanjci, pri Radgoni. 169

Vredni občni zbor

„Posojilnice v Vojniku“

reg. zadruga z neomejeno zavezo, kateri se vrši v nedeljo dne 4. marca 1917 ob 3. uri popoldne v pisarniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
4. Volitev odbora.
5. Volitev nadzorstva.
6. Nasveti.

K obilni udeležbi vabi uljudno

O d b o r.

Opomba. Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je brezpogojno sklepčen. 172

Št. E 512/16

Dražba in poziv za napoved.

Na predlog hranilnice mesta Ptuj se vrši dne 27. marca 1917 popoldne ob 9. uri pri tej sodnji, soba št. 2 na podlagi sprejetih pogojev dražba sledečih posestev: Zemlj. knj. Sv. Bolfenk vl. št. 71, s slamo krita, lesena hiša št. 55 v slabem stanu in slaba gospodarska poslopja; cena 2143 K 56 v. Vinograd v izmeri 47 arav 84 m²; pašnik, gozd in travnik v skupni izmeri 2 ha 67 a 74 m². Cena 1557 K 37 v. Zemlj. knj. Sitež vl. št. 162, propadla viničarska hiša, pašnik, njiva, v skupni izmeri 37 a 50 m². Cena 192 K 50 v. K posestvu Sv. Bolfenk, vl. št. 71 se spadajo sledeče pritlikline: 1 vinska preša, 1 kad in 3 sodi v cenilni vrednosti 155 K. Pod najnižjo izključno ceno se ne bo prodajalo. Zemljiško-k. žijni urad mora zaznamovati, kedaj se vrši dražbanje. Upniki morajo svoje zahteve pravočasno naznaniti sodnji.

Okrajno sodišče Ptuj, odd. IV., dne 20. februarja 1917

177

Kmetijska zadruga v Račah kupuje okrogel in tesa les.

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. Rdečega križa in turškimi srečkam! Nakup teh izbornih srečk pomenja najpametnejši način varčevanja in prinese v srečnem slučaju

veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka zadeti. Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si jih zamore vsakdo z lahkoto nabaviti. — Zahtevajte brezplačno pojasnilo!

192

Srečkovno zastopstvo 16, Ljubljana.

Zahvala.

Bog, vsemožni vladar življenja, je dne 21. svečana rano poklical k večnemu življenju blagega, častitega gospoda

Ivana Ogradi,

začasno vpkojenega kaplana pri Sv. Urbanu pri Ptuj, v najlepši moški dobi 37 let Bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala vsem, ki so dobremu pokojniku ljubeznjivo lajšali zadnje ure zemskega bivanja! Bodi jim Bog bogat plačnik! Zahvalimo se tudi vsem p. n. vdeležencem pogrnega spreveda, zlasti veleč. stitnim duhovnim sobratom od blizu in daleč (iz Ptuj), gg. misijonarjem in oo. kapucinom, dalje č. šolskim (s šolsko mladino) in usmiljenim sestram, posebno tudi g. pevcem pod vodstvom g. org. Karla Bervar, slednjič vsem, ki so s sočutjem in molitvijo slavili zadnjo pot blagopokojnika! Naj bo vsem to plemenito delo kršč. ljubezni do bližnjega šteto v obilno zasluženje, dobremu g. Ivanu pa tolažba in zagotovilo večnega veselja. Spomin njegov naj bo molitev!

Celje, dne 23. svečana 1917.

Franc Ogradi, opat.

MALA NAZNA NILA.

Ena beseda stane 5 vinarjev, pettivrsta 18 via. Mrtvaška označila in ...

Išče se voznik z enim ali dvema paroma konj za izvažanje ...

Konjak.

Pri slabostih vled starosti in težav v ledenu je konjak odličan ...

Solzna Avstrija.

Knjigo pod naslovom "Solzna Avstrija" s 25 krasnimi pesmimi ...

Dvonastronpas

hiša

araven še drugo poslopje, novo sidana za pekarijo ...

Kupim

domačo slivovko... čebelni vosek... vinski kamen...

vsako množino po najvišji ceni. Ponudbe naj se pošljejo: ...

Vojaške in neposilnice

niklaste ali iz jekla K 14... 14... in 18 K, s radijem ...

Prva tovarna ur Ivan Konrad, c. l. k. dvojni delavatelj v Bršniku ...

Močan učence se sprejme v ...

Učence se takoj sprejme. Prednost ima tak, ki se je nekoliko učil ...

Dobri čevlji po ceni.

Posiljam vsespovsod proti povzetu sledede obuvalo in sicer tako dolgo, dokler bo kaj zaloga ...

Viničar, ki se razume na ameriške vinograde ter je zanesljiv delavec ...

Vabilo na občni zbor Kletarskega društva v Ormožu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, ki se vrši v četrtek dne 8. sušca 1917 ob 3. uri popoldne ...

- DNEVNI RED: 1. Čitanje zapisnika o lanskem občnem zboru. 2. Poročila načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1917. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu ...

Vabilo na občni zbor Ormoške posojilnice v Ormožu,

reg. zadruga z nem. zavezo, ki se vrši v četrtek dne 8. sušca 1917 ob 1. uri popoldne ...

- DNEVNI RED: 1. Poročila načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje zapisnika o lanskem občnem zboru. 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1916. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu ...

Vabilo na VII. redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Ptuj,

reg. zad. z nem. zavezo, ki se vrši dne 5. marca 1917 ob 9. uri dopoldne v uradnih prostorih.

- Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročila načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1916. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti, vrši se eno uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom, kateri prezgodajno veljavno sklepa.

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Pilštanju

reg. zadruga z nem. zavezo, ki se vrši v nedeljo dne 11. marca 1917 ob 8. uri zjutraj v uradnih prostorih na Pilštanju.

- S P O R E D: 1. Poročila načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1916. 3. Slučajnosti.

Gnoj.

Havbični polk št. v Mariboru ponudi gnoj od 150 konj počenši s 15. marcem 1917. Ponudniki se vabijo, da stavijo svoje predloge v nadvojvode Viljema vojašnici v Mariboru pri zapovedništvu

Zahvala.

Podpisana vdova po svojem, dne 1. kimovca 1916 umrlemu možu Ivanu Bezovšek izreka s tem v svojem, kakor tudi v imenu svojih mladoletnih otrok vrhovnemu zastopu "Fonciere," Peštanske zavarovalne družbe v Gradcu za kulantno izplačilo cele zavarovane svote v kljub čisto kratkemu obstanku zavarovanja najiskrenejšo zahvalo ter priporoča to družbo oziroma njenega zastopnika, gosp. Juršiča v Gornjemgradu k sklepanju zavarovalnih pogodb vsakemu natopleje. Sv. Lenart, dne 2. svečana 1917. Ana Bezovšek.

Cvetje

iz vrtov sv. Frančiška (glasilo III. reda) izhaja v Kamniku na Kranjskem in stane za celo leto 2 K.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Brzojavni naslov: Cirilova tiskarna Maribor

sprejema vsa tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vsa špantijske urade spovedne in misijonske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natison glave ter razne ostanilne napise. Za glavne občinske, šolske in druge uradne zavitke, ostanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemne potrdila itd. Za obrtnike in trgovce pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računski zaključki, društvene znake, vabila itd.

Trgovina tiskarne sv. Cirila MARIBOR, v lastni hiši Koroška cesta šte. 5

prilporeča svoje velike zaloge raznega papirja, peresnikov, peres, škatlic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnih, zavitkov (bervanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pismenega papirja v mapah in škatljah, razglednic, itd. — Svete podobe (male, velike in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, moleki, svetnjice, škapulirji. — Štambilje za urade in dr. — Potrežba točna in solidna.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure <p>vsak petek, vsak petek in vsak sejniški dan od 8. do 12. ure, vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure popoldne. Vse plačila se redno samoplačnično odplačujejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.</p>	Kranilne vloge <p>obrestuje se 4 1/2%, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nezdignjene obresti se kasneje jureja in decembra vsakega leta pripisejo glavnici ter, kakor to-le obrestuje. Sprejemajo se kranilne knjigice drugič zavezev kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali otnob. Na razpolago se strankam hranilnice vsak dan po ...</p>	Posojila <p>se dajejo na kratkoročno po 5% na vsotilno in na dolgoročno po 5 1/2% na mesec po 6% na mesec ...</p>
Uradni prostori <p>se nahajajo v mariborskem samostanu v Ptuj.</p>		

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

sprejema hranilne vloge od vsakega, in jih obrestuje po

4%.

Za nalaganje denarja po pošti se na razpola gospo-
ložnice c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465.
Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje

članom na vknjižbo, na poroštvo in zastavo
pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in dru-
go zemljeknižno izpeljavo izvršuje posojil-
nica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

16

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

Semena

zanesljivo kaljiva kupujte samo pri tvrdki

Ivan Ravnikar - Celje.

Na primer: deteljno seme, peso Mamut, rdečo in rumeno,
različno travno seme, vrtno in cvetlično po najnižjih dnev-
nih cenah.

Razglas.

Gospodinjstva tečaja za kmečka dekleta
se bodeta vršila na deželni kmetijski šoli v
Št. Jurju ob juž. žel. in sicer po tri mesece:
Prvi se začne dne 2. aprila in bode trajal
do 30. junija, drugi od 9. julija do 6. oktobra.

V vsaki tečaj se sprejme do 25 deklet
Štajerk. Prostih mest je 10, druge plačajo
za cel tečaj po 100 K. Prijave sprejema pod-
pisano ravnateljstvo za prvi tečaj do 15. marca
t. l. Prošnjam za sprejem je priložiti domov-
nico, zdravniško spričevalo, spričevalo o nprav-
nosti in šolsko spričevalo. Za prosta mesta
je potreben tudi izkaz o premoženjskih raz-
merah.

Ravnateljstvo deželne kmetijske šole v
Št. Jurju ob juž. železnici.

183

RAZGLAS.

Sadjarški tečaj, spojen s travništvom in
vrtarstvom se bode vršil na deželni kmetijski
šoli v St. Jurju ob juž. žel. 2 tedna v prihod-
njem mesecu marcu, začeni v pondeljek dne
12. ter se nadaljeval 1 teden meseca julija.
Sprejme se do 25. vdeležnikov. Prosto hrano
in stanovanje jih dobi 10, drugi morajo pla-
čati za to za cel tečaj po 35 K. Prijave spre-
jema podpisano ravnateljstvo do 4. marca t. l.

Ravnateljstvo deželne kmetijske šole v
Št. Jurju ob juž. žel.

182

Sprejmemo

181

veščaka - cenilca

za klavno in plemensko živino. Reflektirano le
na absolventa kmetijske šole in izvrstnega stro-
kovnjaka s splošno izobrazbo, dobrega raču-
narja, sploh zmožnega in zanesljivega delavca.
Biti mora tudi vojaščine prost. Ponudbe z
izpričevali se naj vložijo na: Kranjsko deželno
mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani,
Turjaški trg št. 1. Plača primerna in dijete.

Cela oprava za

valjčni mlin

z dvema strojema se takoj ugodno odda. Ogleda se
lahko vsaki čas pri trgovcu Maks Cukala, Št.
Jurij ob Taboru.

118

Nobenega zobobola več.

Nobenih noči brez spanja. Sredstvo „Fides“ zmanj-
kuje bol pri vseh zobobolih, kakor tudi pri najbolj
trdovratnem, revmatičnem zobobolu, kjer se že vsa
druga sredstva bila zaman. Ake ni uspeha, se pošlje
vseur nazaj. Cena 2 K; 3 steklenice K 4.—. — Nobenega kama-
na zobovih več! Srečno nobelo zobovje se doseže s sredstvom „Xirisa“ voda
za zobe.“ Takojšnji uspeh. Cena 2 K; 3 steklenice K 5. Kemany, Košice
(Kaschau), I. Postfach 12/2 90, Ogrsko. 2 H. Seb

„Usnjehran“

je najboljšo postavno zavarovano sredstvo za
ohranitev dragih podplatov. Sredstvo je pre-
skušeno, utrdi podplate, podvoji njihovo tr-
pežnost ter učinkuje izborno proti vremen-
skemu uplivu. Zatorej velik prihranek. Za
dva para podplatov zadostuje ena steklenica.
Prosto poštne pošilja dve steklenici za 4 K.
(Denar naprej). R. Starovašnik, Konjice, Šta-
jersko. Trgovci in preprodajalci dobe po-
pust.

129

Kislo zelje, belo repo,

kupuje trgovina Poš,
Maribor, Koroška cesta 20.

10

Otvoritev kleparske obrti!

Usojam si uljudno naznaniti, da sem v
Mariboru, Grajska ulica šte. 28, (Burgasse)
otvoril dobre opremljeno

kleparsko delavnico.

Prevzamem v izvršitev vsa v mojo stroko spa-
dajoča nova dela kakor tudi popravila.
Z velespoštovanjem

Makso Ussar,

koncesijonirana inštalaterska obrt za napravo
plinovih in vodovodnih naprav.

108

Vsako množino vreč

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

Gonilne jermene

takoj razpošilja Kattner 8 Co., Gradec 46.
Brzjavni naslov „Gigant“, Gradec. 1 Kien.

Vinogradniki pozor!

Na suho cepljene trte so na prodaj, same
najboljše rodovitne vrste in sicer I. vrste. Vse trte
so cepljene na Riparia Portalis in Göthe šte. 9.
Cepljene trte so zelo močne in lepe. Trte so po-
pelnoma zaraščene in jako lepo vkoreninjene, zakar
se jamči. Dobijo se tudi cepljene trte posebno močne
(l. 1915). Cena po dogovoru. Kdor si hoče naročiti
zelo močne in lepe trte, naj se blagovoli oglašiti
pismeno ali ustmeno pri Francu Slodnjak, trt-
nar v Rotmanu, pošta Jursinci pri Ptujju (Spod.
Štajersko).

98

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg šte. 3, zraven gostilne „k črnemu
orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprt cel dan. Vstopnina
30 v, otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh
bojišč pokrajine vseh dežel celega sveta v naravi vel kosti, al kovite
in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zani-
mivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride zopet,
ker so vedno nove predstave.

Čevlji

z lesenimi podplati,

najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi s
kožuhevino.

Št. 26—28 K 14.—
„ 29—34 K 17.—
„ 35—38 K 20.—
„ 39—41 K 23.—
„ 42—46 K 26.—

Posiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovoljena.
Poština in stroški pošiljanja do 5 kg 1 K 40 v.

M. Schram, Maribor ob D.
GOSPOSKA ULICA.

86

Cement

prodaje Zadruga v Račah.

Stare cape in cunjje

kupuje po visokih cenah, vsako množino, Janke
Artman, St. Jur ob juž. železnici.

754

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1-20. O dobrem učinke-
nanju teh kapljic imam mnogo priznanih in po-
stvalnih pisem. **F. Prull**, mestna lekarna „pri
3. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Zahvala.

Nisam verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj ko sem se
prepričal, da res pomagajo, Vam izrekam lepo hvalo ter priporočam
te zdravilo vsem svinjerejem. Prosim, pošljite mi spet svinjskih kap-
ljic na rdečico in sicer hitro kakor morete 6 steklenic, 8 pozdravov
Ivan Škorjanc.

Brodaja vas, dne 6. avgusta 1916.

Kilne pase

tudi za najhujše kile, trebušne
obveze, suspensorije, podlage
za ploske noge, brgle, umetne
ude, kakor roke in noge i. t. d.
ter pokončne držaje in druge
različne stroje proti telesnim
poškodbam po zdravniškem
predpisu izdeluje izvrstno in
dobro staro-znana tvrdka

Franc Podgoršek,
bandažist,

840 Maribor, Burgasse 7.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne
predmete, osobito vojne spomine.